

מנחות נא ADDENDUM פורים תשפ"ו

משה שווערד

סעודת פורים

ודע, כי אף שלא נהגו לעשות עיקר הסעודה בשחרית וכדברי המ"ב (סק"ח בשם תה"ד) שעסוקים במשלוח מנות, מ"מ עפ"י קבלה²⁶ צריכה להיות סעודת פורים בשחרית דווקא, לכן נכון²⁷ למי שהיכולת והזמן בידו להרכות גם בסעודת שחרית בבשר²⁸ ויין ונרות דולקות ולכוון לצאת בה ג"כ ידי חובת סעודת פורים.

תרפ"ח אות ט"ז. 26. א"ר בשם של"ה הק' מובא בפמ"ג א"א סק"ה "המשובח מי שעושה סעודה בשחרית" וסיים הפמ"ג וכן אני נוהג, ובכה"ח סק"ג בשם סידור הרש"ש "ליזהר ולהזדרז לעשות הסעודה אחר תפלת שחרית לכמה טעמים" וכו' עיי"ש עפ"י הסוד. 27. בליקוטי מהרי"ח בשם ס' כסא רחמים שכן נהג הגר"א זי"ע וכן נהג רבו בעל ייטב לב זצ"ל מסיגוט ואף כי מדינא די בסעודה אחת בפורים כדלקמן מ"ב סקט"ו, מ"מ נכון לישוב שוב בסעודה לפנות ערב כדלעיל הערה 25, וכ"ה בלקט יושר מנהגי בעל תרה"ד ומשמרת שלום שם. (28) אמנם באור"ח – ספינקא סק"ד מביא בשם ס' יפה ללב "דמנהגם לאכול ליל י"ד ובוקר י"ד אחר תפלת שחרית מאכלי חלב וגבינה מפני התורה שנמשלה בו והדר קבלה בימי אחשוורוש וביצה מבושלת כבליל פסח דביקש המן לקעקע ביצתן של ישראל והוא לשון ביעא דבעי רחמי ופרקינן", וכל הלבבות דורש ה'. 29. ובערוה"ש ס' רמ"ט סעי' ז' שיתחילו בסעודה קודם חצות.

מאכלי סעודת פורים

מנהגי אכילה בפורים

ז. שם: י"א שיש לאכול מאכל זרעונים בפורים זכר לזרעונים שאכל דניאל וחביריו בפורים. ובמ"ב (סקי"א) דאוכלים זאת כלילה הראשונה. ויש³⁷ אומרים שלא דווקא כלילה אלא ה"ה בסעודת היום.

ונוהגין לאכול תבשיל של בשר המכוסה מכל צדדיו בבצק (קרעפלי"ך) וכן נוהגין גם בעיר"כ ובהושע"ר, והטעם³⁸ משום שביר"ט אין שמחה אלא בבשר, והימים הנ"ל שהם ימים טובים רק באיתכסיא, שהם מותרים בעשיית מלאכה, לכן מכסים גם הבשר.

עוד נוהגין לאכול מיני מאפה שיש להם ג' קרנות, לרמז³⁹ את דברי המדרש "כיון שראה המן שלשה אבות מיד ניתש כוחו, וכתיב וכל קרני רשעים אגדע זו המן תרוממנה קרנות צדיק זה מרדכי".

יש⁴⁰ הנוהגין לאכול כליל פורים ובשחרית מאכלי חלב שהדר קבלה בימי אחשוורוש, והתורה נמשלה לחלב כדכתיב דבש וחלב תחת לשונך.

אות תשמ"ד וליקוטי מהרי"ח עיר"כ ועוד, ועיי"ש עוד טעם בשם זרע קודש כי בשר רומז לדין ובצק שהוא לבן רומז לרחמים ומכסים הדין ברחמים בימים אלו, ופורים כיוה"ב. 39. טעמי המנהגים בשם ס' מטעמים.

טעם: ומשלוח מנות איש לרעהו

מנות אסתר פרק ט הלוי

והר"ר יהודה בן שושן ז"ל כתב, ומשלוח מנות איש לרעהו כמו שהיה עניינם כאיש אחד להקהל כל אחד עם חברו, היפך איש צר ואויב לשון רמיה האומר עם אחד מפורז ומפורד... עוד הוסיפו הפרושים על בני שושן ומשלוח מנות וגו' כי זה רומז כי הם באגודה אחת ובאהבה ואחות ורעות, היפך מה שאמר הצורר מפורז ומפורד.

תרומות סימן קיא הדשן

שאלה: בני אדם השולחים לחביריהם כפורים חלוקים וסדינים וכו"ג, יוצאים ידי משלוח מנות או לאו.

תשובה: יראה דאין יוצאים בהן, דנראה טעם דמשלוח מנות הוא כדי שיהא לכל אחד די וספק לקיים הסעודה כדינא. כדמשמע בגמ' פ"ק (מגילה ז, ב) דאביי בר אבין ורב חנינא בר אבין הוו מחלפים סעודותיהו בהדדי ונפקי בהכי משלוח מנות. אלמא דטעמא משום סעודה היא. וחו נראה דלא אשכחן בשום מקום דמיקרי מנות אלא מידי דמיכלי או דמשתי. וכן דקדק הרמב"ם בלשונו שכתב וחייב לשלוח שתי מנות של בשר או שתי מיני תבשיל או שתי מיני דאוכלים, ונראה דשתיים בכלל אכילה. ובמתנות לאביונים כתב מעות או מיני מאכלים. אלמא דגבי משלוח מנות סבר דווקא מידי דמיכלי.

שו"ע אורח חיים סימן תכט

(א) שואלים בהלכות פסח קודם לפסח שלשים יום: הגה ומנהג לקנות חטים לחלקן לעניים לצורך פסח...

משנה ברורה סימן תכט:

(א) שואלין בהלכות פסח - שהרי משה עומד בפסח ראשון ומזהירן על כל הלכות פסח שני

(ב) שלשים יום - ומתחילין מיום הפורים עצמו. ועכשיו נוהגין לדרוש בשבת הגדול ...

פורים שמח!!!
ממשפחת שווערד

קשר בין הושענא רבה ופורים

א. אליה רבה על או"ח סימן תרסד

(ג) ונוהגין להרבות וכו'. ומשכימים לבית הכנסת והוא אחד מחמישה השכמות ראש השנה ויום כיפור הושענא רבה תשעה באב פורים.

ב. ספר עטרת ישועה על מועדים - ליקוטים לפורים [כא]:

נודע מספרים אשר הגמר חתימה לטובה הוא בפורים, כמו שנאמר ונחתם בטבעת המלך [אסתר ח ח]. והנה על פי דעת הזוה"ק גמר חתימה הוא בהושענא רבה [עיין בזוהר ח"ג דף לא ע"ב], ואז יורשין ב' פעמים צ"ל עם צל"ם [עיין בשער הכוונות דרוש ז לסוכות דף קז טור א], אך דעת האר"י הקדוש זצ"ל אשר בשמיני עצרת בשעת ברכת הגשם אז הוא הגמר חתימה [ועיין בזוהר ח"א דף רכ. ובפרי עץ חיים שער הלולב פרק ח ובשער הכוונות דרוש ט לסוכות דף קח טור ג], ולפי דברי הספה"ק נמשך עד פורים. וזהו שנמצא במגילה ת' גדולה גבי ות' כתוב אסתר [אסתר ט כט], כי ת' עולה ב' פעמים צ"ל עם צל"ם שיורשים בהושענא רבה, וגם יש ח' גדולה בתיבת ח'ור [אסתר ו א], לרמז דעת האר"י"ל אשר ביום ח' שהוא שמיני עצרת הוא החותם. ועל כן נרמז זאת בפורים, כי לפי דעת הספה"ק נמשך הגמר חותם עד פורים כנ"ל:

קשר בין הלכות קמיצה ופורים

ג. כתב סופר על אסתר פרק ג פסוק יא

והנה באמת לא היו ישראל שוקלים אז כלל ולא היה צריך המן ליתן פדיונם הנ"ל, אלא שחשב שעדיין מקיימים המצוה ע"י שחושבים לעשות ומעלה עליהם כאלו עשו, ואנוסים הם ביד המלך, ולכן כשאמר המלך הכסף נתון לך, ולא רצה לקבל ממנו, לא הפציר בו המן, ולא פחד כי לא תתקיים מחשבתו וגזירתו מכיון שלא נתן כל פדיונם, כי אמר אל לבו שבזה עצמו נתן פדיונם כי הם רק במחשבתם נותנים כי רוצים הם ליתן ואינם יכולים מאונס המלך, וזה עשה גם הוא שרצה ליתן אבל אין המלך רוצה לקבל הימנו, כך עלה מחשבתו הרעה. אבל באמת אמרו חז"ל [מנחות קי.] זאת תורת העולה כל העוסק בתורה עולה כאלו הקריב עולה ממש, וכיון שראה המן שמרדכי עוסק בקרבנות כאשר אמר לו מרדכי, והלא לא צריך הלכות קמיצה כלל בגלות רק עוסק בזה עם שאר רבנן תלמידיו להיות כי העוסק בתורה כאלו הקריב קרבנות ממש, וכי כן אם עסקו בדין שקלים בריש פרשת כי תשא יהיה כאלו נתנו ממש. ולפי"ז הוא שלא נתן רק חשב ליתן לא נתן בזה כל פדיונם שנתנו הם בפועל, לכן אמר אתי מלא קומצא דידכו ודחי עשרת אלפים ככר דידי, כי הבין מעתה כי לא נתן פדיונם, כנ"ל בביאור הדבר:

ד. ספר ישמח ישראל - מאורן של ישראל - פורים

[א] בגמ' (מגילה ט"ז.) ויקח המן את הלבוש ואת הסוס, אזל אשכחי' דיתבי רבנן קמיה ומחוי להו הלכות קמיצה לרבנן כו' ע"ש, הרמז בראות מרדכי דהמן האי רשיעא למקטל נפשי' אתי, כדאיתא שם בגמ', ולא יוכל להיות להם עוד למורה דרך עבודת השי"ת, לזאת מסר להם בקיצור כלל גדול בתורה לרצות מעשיהם לריח ניחות לה', והוא הצנע לכת בתורה ומצוות, ללמוד זאת מהלכות קמיצה, דהקומץ מבפנים ולא יתראה החוצה, והטמון ומוצנע יקרב למזבח, כן דורש השי"ת עשו משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם ה' א':

ה. ספר תפארת ישראל - פרק יב

[שעה] ה"ה ג' ר' מרדכי אב"ד חענטשין שיח'ל, הגיד לי בשם רבינו הק' דבר יקר, ודבריו עתיקין, חז"ל במגילה (דף טז.) אמרו, אשכחיה דיתבי רבנן קמיה ומחוי להו הלכות קמיצה לרבנן, והדבר נפלא, מדוע עסק אז דוקא בהל' קמיצה, ופי' רש"י, לרבנן, תלמידיו, שמרדכי היה לומד לתלמידיו דרכי ה' ותורתו, והורה להם את כל המצוה אשר יעשו בכל הפרטים ודקדוקיהן בתכלית המכוון, ובראותו שהמן בא אליו וחשב שהאי רשיעא מקטל נפשיה כי אתי, ולא יכול להיות להם עוד למורה דרך, היה מוסר להם בקיצור כלל גדול בתורה, אשר בזה ירצו מעשיהם לריח ניחות לד', והוא הצנע לכת, את כל המצוות אשר תעשו יהיה בהצנע, כי זהו דרכי ה' אלקים. וזהו שלמד להם הל' קמיצה, הרמז, שילמדו זאת מהלכות קמיצה, כאשר הקומץ היה צריך להיות מלא מבפנים ובחוץ לא יתראה מאומה, ומה שהיה טמון ומוצנע בהיד יקרב למזבח, ומה שנראה מבחוץ נזרה הלאה ולא נתקרב, כן דורש ה' עשו משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלקיך:

ו. ספר מקדש דוד - קדשים - סימן ד

ה) ובכל הפסולים שאם עלו לא ירדו הקרבן פסול ואינו מרצה כלל ואף אם עלה על המזבח כשהוא כשר ואח"כ נפסל כגון שנטמא הקרבן פסול ואינו מרצה חוץ מלן על המזבח דאיכא למ"ד דאין לינה מועלת בראשו של מזבח ואינו נפסל כלל ופלוגתא הוא בפ' המזבח מקדש (פ"ז ע"א) וזהו דוקא בראשו של מזבח אע"ג דלענין אם עלה לא ירד כל המזבח שוה אך לענין דלא תועיל לינה בעיני דוקא ראשו של מזבח ונראה לפרש טעמו של דבר דזה דאין לינה מועלת כשהוא בראשו של מזבח נראה דהוא משום שכבר התחילה ההקרבה ומש"ה תו אין לינה פוסלת בהן דהעלאה לראשו של מזבח תחילת הקרבה היא כדאמרינן בפ' כל המנחות באות מצה (נ"ז ע"א) דאיבעי לן חימצה בראשו של מזבח מהו אשר תקריבו לה' אמר רחמנא והא אקריבא כו' אלמה דחשיב כשהוא בראשו של מזבח כאילו נקרב וזהו דוקא בראשו של מזבח שהוא מקום הקטרה ולפ"ז נראה דזה דאין לינה מועלת בראשו של מזבח הוא דוקא בדבר שראוי להקריבו עתה דהוי כמי שהקריבו ותו אין לינה מועלת בו אבל בקרבן שאינו ראוי להקריבו עתה אינו שייך זה ובזה אתי שפיר הא דאמרינן בפ' התכלת (נ"ז ע"ב) בחביתית כ"ג דלישתן ועריכתן ואפיייתן דוחה את השבת ואמרינן מנה"מ אמר ר"ה א"ק תופיני תאפנה נאה ואי אפי ליה מאתמול אינשפה ליה ומקשינן אימא דכביש ליה בירקא כו' ומסקינן אמר רבא א"ק על מחבת מלמד שטעונה כלי ואי עביד לה מאתמול איפסלה בלינה ע"ש וקשה הא אכתי י"ל עצה דיעלה וילינה בראשו של מזבח ולא יפסל בלינה דהא חזינן כיון דאיכא איזו עצה לא דחינן את השבת דהא אמרינן אימא דכביש לה בירקא ואמאי לא נימא נמי דיעלה וילינה בראשו של מזבח ודוחק לומר דרבא לשיטתיה דס"ל דלינה מועלת בראשו של מזבח ומאן דס"ל אין לינה מועלת לא נפקא ליה זה דחביתין דוחין את השבת מקרא דעל מחבת ולפמ"ש אתי שפיר דבחביתין של שבת אם יאפה אותן ויעלה אותן בע"ש אינו שייך לומר בזה דאין לינה מועלת בראשו של מזבח כיון דאין אותן החביתין קרבן של ע"ש ואינו שייך לומר דהוי כמו שכבר הקריבן ולעולם יפסלו בלינה אף אם יהיו בראשו של מזבח ואף לפמ"ש רש"י פ' תמיד נשחט (נ"ט.) גבי קרבנות מח"כ דמעלה ומלינה בראשו של מזבח וזה דלא יפסלו הוא משום דאין לינה מועלת בראשו של מזבח ואע"ג דהתם אינו ראוי להקטיר עתה משום עשה דהשלמה [ועיין בס' שאלת הכהנים תורה דעת קדושים דרוש ו'] לא דמי דהתם הוא קרבן של היום ושייך בו הקטרה עתה רק שאסור להקטירו על המערכה משום עשה דהשלמה וכיון דהעלאה לראשו של מזבח חשיב כתחילת הקרבתו אינו מועלת בו תו לינה אבל בחביתין של שבת אינו שייך בו כלל הקרבה בע"ש:

ז. ספר מקדש דוד - קדשים - סימן כה

ב) אמרינן (ביומא מ"ו ע"ב) דשבת הותרה בק"צ ולא דחויא ומ"מ נראה דעבדינן טצדקא שלא להביא לידי איסור שבת כדמוכח מההיא דמנחות (נ"ז ע"ב) גבי חביתית כ"ג דדוחות את השבת משום דבעינן תאפינה נאה ואי עביד לה מאתמול אינשפה לה ופרכינן ואימא דכביש ליה בירקא ע"ש אלמא דעבדינן טצדקא ולא דוקא טצדקא שיהא אפשר שלא לעשותו כלל בשבת אלא אפילו טצדקא למעט בהאיסור ג"כ עבדינן כדמוכח מההיא דמנחות (ס"ג ע"ב) בקצירת העומר דבשבת היה נקצר באדם אחד כדי למעט באיסור שבת ואע"ג דסוף סוף אותן הג' סאין היה נקצר בשבת מ"מ לא היו עושין כמו בחול שהיה נקצר בג' בני אדם ובג' מגלות ובג' קופות כדי למעט באיסור שבת והנה מקשים העולם בשחיטת הקרבנות בשבת אמאי אין עושין ע"י שנים דהא שנים שעשאוהו פטורים ואפילו אי נימא בשנים שעשאוהו דג"כ אינו מותר לגמרי מדאוריתא מ"מ עכ"פ אמאי לא עבדינן להקל האיסור אך נראה דזה דעבדינן טצדקא כדמוכח מההיא דחביתין וקצירת העומר ואף למעט האיסור עבדינן הוא רק במכשירין ואף לר"א דס"ל מכשירין דוחין את השבת אף אם אפשר לעשותן מע"ש דכורתינן עצים לעשות פחמים כו' מ"מ אמרינן בעירובין (ק"ג.) דמודה ר"א דכל מה שאפשר לשנויי משנינן וכהן שעלתה לו יבלת חותכו בשניו כדי למעט באיסור שבת דכל שאפשר לשנויי אין זו מכשירין אבל בגוף ההקרבה אע"ג דאפשר לשנויי כגון לעשותו בשנים לא עבדינן טצדקא כיון דהותרה ...

והנה לפי מה שהוכחנו דבמכשירין עבדינן טצדקי כדי למעט באיסור שבת יש לעייני בחביתית כ"ג דלישתן ועריכתן דוחות את השבת ...

ג) הנה ממ"ש רש"י ז"ל מנחות (ע"ב ע"ב) דזה דשחיטה דוחה את השבת הוא משום דאי אפשר לעשותה מע"ש נראה דאין חילוק בין מכשירין להקרבה עצמה וכל דאפשר לעשותה מע"ש בין מכשירין ובין הקרבה עצמה לא דחי ואם אי אפשר לעשות מע"ש שניהם דוחים אך לפ"ז תקשה מה דאמרינן במכילתא ר"פ ויקהל שיהא בנין ביהמ"ק דוחה שבת מק"ו מה עבודה שבאה מכח מכשירין דוחה את השבת מכשירי עבודה שהעבודה באה מכחן אינו דין שידחו ת"ל ויקהל משה כו' והלא באמת אין חילוק בין עבודה למכשירין דאם אי אפשר לעשות שניהם דוחין ואם אפשר לעשותה מע"ש שניהם אין דוחין ונראה דהנפקותא בין מכשירין לגוף עבודה הוא לפי מה דאמרינן בירושלמי שבת (פי"ט ה"א) דמקשינן לר"ע דאמר כל מלאכה שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת אלא מעתה מזבח שנפל בשבת יהא מותר לבנותו בשבת מדין מכשירי

עבודה דהא אי אפשר לבנותו מע"ש ומשנינן מין מזבח אפשר לבנותו מע"ש ע"ש היינו אע"ג דהשתא אי אפשר לבנותו מע"ש כיון שנפל בשבת מ"מ כיון דמזבח בעלמא אפשר לעשותו מע"ש חשיב מכשירין שאפשר לעשותו מע"ש א"כ בזה **איכא נפקותא בין מכשירין לעבודה עצמה דבעבודה עצמה אע"ג דשם אותה עבודה בעלמא אפשר לעשותו מע"ש כיון דעכ"פ השתא אי אפשר לעשותו מע"ש דוחה את השבת** כגון אם כיבה הרוח אש של מערכה בשבת דוחה שבת ולא הוי כמזבח שנפל בשבת אע"ג דמערכה בעלמא אפשר להדליקה מע"ש וכן במנורה דאמרינן במנחות (פ"ח ע"ב) דנר שכבה מדשנה ומדליקה ופי' רש"י ז"ל דהיינו נר שכבה בלילה וה"נ בשבת ואע"ג דהדלקת הנרות בע"ש היא מבעוד יום מ"מ אם כבתה מדליקה ולא הוי כמזבח שנפל בשבת דלא דחי:

ח. חדושי הרשב"א מסכת מנחות דף נא עמוד א

ועל מאי דקאמר תהוי כמנחת חוטא יש להקשות והלא טעמא דמנחת חוטא הוי כדי שלא יהא קרבנו מהודר וגבי מנחת חביתין שהי' מביא (בג') כהן גדול לא שייך לומר שלא יהא קרבנו מהודר דאדרבא יש לו להיות מהודר ואיך הוה מצינן לדמויי למנחת חוטא. [1] וי"ל דמאי דתנא שלא יהא קרבנו מהודר היא ר' שמעון והאי דקאמר או אינו אלא לקבוע לה שמן הרי אוקימנא דהיא ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן דפליג הכא על ר' שמעון וא"כ כמו כן נוכל לומר דפליג על ר' שמעון בטעמא שלא יהא קרבנו מהודר, [2] אי נמי אף על גב דנימא דלא פליג עליה דטעמא דשלא יהא קרבנו מהודר יש טעם לדמויי מנחת חביתין למנחת חוטא ושלא יהא קרבנו מהודר כדי שלא יתגאה הכהן גדול אמ' שיביא מנחה שלא תהא מהודרת וכיוצא בזה אמרי' בר"ה בפי' ראוהו ב"ד [כו, א] דקאמר מפני מה אין כהן גדול נכנס בבגדי זהב לפני ולפנים וקאמר כדי שלא יתגאה....

• ספר חנינוך - מצוה קכה

משרשי המצוה, לפי שהשמן רמז למעלה ולגדולה, שאם אתה מערכו בכל משקין הוא צף על כולו, והוא דבר חשוב מאד, וידוע הוא חשיבות שמן הטוב, ולכן ימשחו בו המתחנכים למעלת מלכות או כהונה, על כן אין ראוי לתת ממנו במנחת החוטא הצריך להראות בעצמו דאגה ושפלות על שבא דבר עבירה לידו:

ועוד נאמר שהוא לחמלת העני שלא להטריחו יותר מדי להכיא שמן, כי השם ברוך הוא לא יטריח בריה. ומפני זה גם כן לא חייבו רק במעט קמח, שאי אפשר לשום אדם אפילו בדלי דלות בלא מעט קמח. וזה יספיק לנו גם על הלבונה:

• ספר מנחת חינוך - מצוה קכה, קכו - אות א

שלא ליתן שמן זית במנחת חוטא:

[א] שלא ישים הכהן שמן במנחת חוטא עני וכו'. ומצוה קכ"ו שלא לתת לבונה במנחה זו וכו'. שתי המצוות האלו נכללו כאחד, ודינים אלו הם בר"מ פ"ב ממעשה הקרבנות הל' ז' - ח' ופי"א מפסולי המוקדשין הל' י' - י"ד, ונבאר כיצד היה מעלה מנחת חוטא בקצרה. **ומה שכתב הרב המחבר שני טעמים שאין טעון שמן ולבונה, הטעם הראשון שלא יהיה קרבנו מהודר, והשני לחמלת העני, באמת צ"ע, דבפירוש מבואר במנחות ו' ע"א וסוטה ט"ו ע"א, ר' שמעון אומר בדין הוא שתהא מנחת חוטא טעונה שמן ולבונה כדי שלא יהיה חוטא נשכר, אלא כדי שלא יהיה קרבנו מהודר, מבואר בפירוש דלאו מחמת חמלת העני, דאדרבה רק כטעם הראשון שלא יהיה קרבנו מהודר:**

ט. ספר מקדש דוד - קדשים - סימן ל

ונראה מזה דחובת החביתין אינה חובת גברא ממש כשאר חובות וכן נראה מהירושלמי מגילה (פ"א ה"י) על הא דאמרינן דאין בין כהן המשמש למשיח שעבר אלא פר יוה"כ ועשירית האיפה דהכהן המשמש מביא ולא המשוח שעבר ואמרינן עלה אמר ר' יוחנן עבר והביא עשירית האיפה שלו כשר ע"ש ויש לעיין אמאי כשר הא חביתין חובות נינהו ואין באין בנדבה וכיון דהמשוח שעבר פטור מחביתין אם הקריב אמאי כשר ונראה מזה ג"כ דחביתין מין חובה אחרת היא ואינה חובתו ממש של כ"ג כשאר חובות אלא שיש חובה להביא חביתין בכל יום כמנחת תמידין שאינה בטלה לעולם כדאמרי' בפ' התכלת (נ"א). והחובה היא אחת בכל יום ולא שתים וכמ"ש רש"י ז"ל יומא (ע"ג.) דמשה"ה אין משוח שעבר מקריב חביתין דחא אמר רחמנא דתקרב ולא שתים ע"ש וצ"ל להירושלמי היכא דאיכא ב' כהנים גדולים היינו דאיכא משוח שעבר על שניהם מוטל החובה להקריב החביתין אך אין זה חיוב של שני קרבנות דאחד אמר רחמנא ולא שתים רק על

שניהם מוטל החובה שיקרב זה הקרבן כאחד וזו היא מין חובה חדשה ולכתחילה צריך הכהן המשמש להביאה משלו וממילא נפטר המשות שבעבר אבל אם הקריב המשות שעבר ג"כ כשר דהוא ג"כ מחויב בדבר [יש לעיין בכ"ג שנצטרע דכ"ג נוהג צרעתו כדילפינן לה במו"ק (י"ד ע"ב) והצרוע לרבות כ"ג איך הוא מקריב חביתין הא מצורע אינו משלח קרבנותיו ואפשר דהוי כמו מת כ"ג דמנחתו קריבה משל ציבור אבל למ"ד משל יורשין ודאי ל"ש דבחיו ל"ש יורשין] [יש לחקור בכ"ג שהקריב חצי עשרון שחרית ומת ולא מינו אחר תחתיו אם יכולים היורשים להוסיף עוד חצי עשרון ולהקריב ערבית דבזה ל"ש קרא דמחציתה דלאח"מ שלמה היתה קרבה]:

י. ספר נזר הקודש

דחביתין מתחילתו, בבוקר להקריב מחצה, ובין הערבים בא חיוב חרש על הקרבת מחצה, ונפק"מ לדינא אם לא הקריב הכהן המחצה בבוקר אם מחויב להקריב שלימה בין הערבים, דאם אמרינן דהחיוב בא מעיקרא על שלימה ורק התורה חלקה אותו על שני זמנים, דאז בודאי אם לא הקריב המחצה בבוקר דמחויב להקריב שלימה בין הערבים בכדי להשלים השיעור המחויב, אפנס אם אמרינן דהחיוב דוקא על מחצה, נמצא דשני חיובים נינהו, הא דבוקר, ודבין הערבים, א"כ בודאי דליתא בהשלמה להקטיר בין הערבים מנחה שלימה כיון דלא נתחייב מעולם במנחה שלימה,

ט ונראה לומר דהחיוב הקרבה דהחביתין בא מעיקרא על עשרון שלם ורק התורה חלקה אותו לחצאין בסדר הקרבתו, והוא מהא דאיתא בירושלמי פר"א דיומא ה"א וז"ל ר' יוסי בר חנינא

ה והנה יש לעיין בעצם הדין דחביתין אשר מחציתה קריבת בבוקר ומחציתה בין הערבים היאך הוא הדין בזה, בהא דהקרבת החביתין לחצאין, היינו אם החיוב חל על הכהן גדול, להקריב שלימה בכל יום, והתורה חלקה אותה לחצאין, או דלמא דבאמת ליתא מעיקרא חיוב הקרבה דשלימה, וזהו עצם החיוב

וביותר תמוה במה שדאיתי במנח"ח מצוה קל"ו שכתב לדבר פשוט שאם לא הקטיר הכה"ג בחביתין מחציתה בבוקר לא יקטיר בבין הערבים רק חצי' וחצי' השני' תאבד, יעוי"ש, אבל לדעתי הרבר ברור דיקריב שלימה בין הערבים, כמו שביארנו.

יא. שפת אמת מסכת מנחות דף נא עמוד ב

שם תקנו דליגבי מיורשים כאן יש לפרש דהתקנה הי' שהיורשים יתנו הדמים וימסרו לציבור כיון דמה"ת משל ציבור אתי:

=====